

Publikační aktivity

PILA považuje za užitečné šířit mezi právníky i směrem k veřejnosti informace o využívání právních prostředků k ochraně lidských práv a veřejných zájmů, o největších problémech v této oblasti a o inovativních přístupech k jejich řešení a inspirativních zahraničních zkušenostech.

Via Iuris

Tau res agitur paries cum proximus ardet – o tebe jde, hoří-li sousedův dům

Via Iuris on line

Bulletin pro právo ve veřejném zájmu VIA IURIS vychází již od konce minulého století. Od roku 2005 PILA v nové podobě vydává „Via Iuris ONLINE“ na stránkách www.viaiuris.cz, kde čtenáři každý týden najdou nový článek na téma ochrany lidských práv, životního prostředí či jiných veřejných zájmů. V roce 2007 jsme zaznamenali téměř 21 000 přístupů na webovou stránku, v průměru tedy více než 400 týdně. Zájemcům je čtvrtletní souhrn publikovaných příspěvků zaslán do e-mailových schránek ve formátu vhodném k vytištění.

Via Iuris v Právních rozhledech

V roce 2007 jsme zahájili také spolupráci s nakladatelstvím C. H. Beck. V expertním právním časopise Právní rozhledy vyšlo pod hlavičkou projektu „Via Iuris“ 8 rozsáhlejších právních pojednání věnovaná veřejnému zájmu. Anotace těchto textů jsou rovněž dostupné z internetové verze bulletinu.

Do obou verzí Via Iuris přispívají právníci nevládních organizací, advokáti, vyučující i studenti právnických fakult.

Via Iuris, ISSN 1802-4351

Bližší informace na www.viaiuris.cz

Finanční podpora: program „Transition Facility“
NROS financovaný ze zdrojů Evropské Unie

Informační zdroje a publikace na www.pilaw.cz

Pro větší dopad svých aktivit připravuje PILA ke každému tématu, kterému se věnuje, přehled dostupných informačních zdrojů a umísťuje je na své internetové stránky. Jsou zde rovněž ke stažení přístupné sborníky z diskusních fór a dalších akcí.

Finance

Příjmy 2007

druh příjmu	zdroj – projekt	částka Kč	€	%
granty	Britské velvyslanectví – Škola lidských práv (ŠLP)	148 667	6 105	13
	EPS z prostředků TFA – Via Iuris	46 344	1 903	4
	Open Society Fund Praha – pro bono a bezplatná právní pomoc	526 991	21 642	45
	Právnická fakulta UP Olomouc z prostředků OPRLZ – právní kliniky	250 060	10 269	21
	Liga lidských práv z prostředků BG NROS – ŠLP	47 886	1 967	4
	Nadace Partnerství – ŠLP	66 000	2 710	6
placené služby	Nakladatelství C.H.Beck – ŠLP	40 000	1 643	3
	HVB Bank Czech Republic – ŠLP	10 000	411	1
	dary fyz. osob	14 000	575	1
celkem		1 177 803	48 370	100

Výdaje 2007

druh výdaje	částka Kč	€	%
osobní náklady na řízení organizace a realizaci projektů	603 227	24 773	59
externí služby pro zajištění aktivit (ubytování, strava, lektori)	224 031	9 200	22
propagace	35 666	1 465	3
cestovné	26 117	1 073	3
kommunikace	15 928	654	2
provoz kanceláří	83 458	3 427	8
jiné náklady	14 663	602	1
audit	18 000	739	2
celkem	1 021 090	41 934	100

PILA struktura

PILA pracuje jako **decentralizovaná síť právníků**, kteří se jako členové nebo externí spolupracovníci podílejí na zajišťování jednotlivých aktivit. Nejvyšším orgánem je členské shromáždění, které se koná jednou za rok. V roce 2007 měla PILA 13 členů.

Kontinuální práci sdružení, návrhy na nové aktivity a běžný chod sdružení zajišťuje jeho ředitel ve spolupráci se správní radou. **Ředitelem** byl zvolen Vítězslav Dohnal. Členy **správní rady** jsou v současné době Pavel Černý, Jiří Nezhyba, David Zahumenský a Gwendolyn Albert.

Kontakty

- ředitel – Mgr. Vítězslav Dohnal, PILA, Převrátílská 330, 390 01 Tábor, tel.: 381253 904, mobil: 776 834 534, e-mail: vdohnal@pilaw.cz
- organizační zajištění seminářů, workshopů, konferencí, Školy lidských práv atd. – PhDr. Kateřina Kloubová, PILA, Senovážné nám. 24, 110 00 Praha, mobil: 774 887 792, e-mail: seminare@pilaw.cz
- pro bono centrum – Mgr. Veronika Kristková, PILA, Senovážné nám. 24, 110 00 Praha, tel.: 777 668 710, e-mail: probono@pilaw.cz
- VIA IURIS on-line – Mgr. David Zahumenský, Liga lidských práv, Cejl 43, 602 00 Brno, tel.: 545 210 446, e-mail: redakce@pilaw.cz
- bezplatná právní pomoc – Theodor Klán, tel.: 774 651 728, e-mail: pravnipomoc@pilaw.cz

Pokud považujete činnost a plány PILA za užitečné a rádi byste se do našich aktivit jakýmkoliv způsobem zapojili nebo nás podpořili, neváhejte nás kontaktovat.

Princip partnerství

K dosažení vysoké kvality svých aktivit a pro jejich co nejširší dopad usiluje PILA o spolupráci s jinými organizacemi, institucemi a jednotlivci. K našim partnerům patří např. právnické profesní komory a organizace, právnické fakulty, nevládní organizace nebo právní nakladatelství.

Partneři v roce 2007

**Výroční zpráva PILA
za rok 2007**

PILA
Public Interest Lawyers Association

Public Interest Lawyers Association (PILA) je nestátní nezisková organizace právníků, kteří usilují o větší efektivitu právního systému při ochraně lidských práv a dalších veřejných zájmů. PILA se zasazuje zejména o větší dostupnost právní pomoci a společensky odpovědný výkon právnických profesí. Za tím účelem organizuje vzdělávací akce, podporuje výměnu zkušeností a spolupráci mezi právníky neziskových organizací a jiných právních profesí, podílí se na přípravě legislativních změn, podporuje aktivity právníků působících v neziskových organizacích a šíří informace o právní ochraně lidských práv a jiných veřejných zájmů.

PILA vychází při své činnosti z anglo-amerického konceptu **public interest law**, který chápe jako zapojování právníků do obecně prospěšných aktivit.

Dostupnost právní pomoci

Velkým problémem právní ochrany lidských práv a veřejných zájmů v České republice je nízká dostupnost kvalifikované právní pomoci. Advokátní služby jsou stejně jako jinde ve světě finančně náročné a neexistuje efektivní systém bezplatné právní pomoci, který by zajistil dostupnost právní pomoci pro všechny bez ohledu na majetkové poměry.

Pro bono

K zvýšení dostupnosti právních služeb pro neziskové organizace a jejich klienty realizuje PILA Pro bono projekt. Cílem projektu je rozvoj pro bono služeb advokátů a dobrovolného bezplatného zapojení se advokátů do obecně prospěšných aktivit. V rámci projektu provozuje PILA Pro bono centrum, které usiluje o propojení nabídky právních služeb od advokátů ochotných pracovat pro bono a znalostí témat a potřeb potenciálních klientů, kterou disponují nestátní neziskové organizace.

V rámci projektu se v roce 2007 uskutečnily například tyto aktivity:

- analýza stavu v České republice a relevantních zahraničních zkušeností
- schůzky se zástupci advokátního stavu i nevládních organizací
- příprava a spuštění internetových stránek www.probonocentrum.cz

V roce 2008 plánujeme zejména:

- dva kulaté stoly na téma Pro bono v ČR v Praze a v Brně, kterého se zúčastní zástupci advokátů i nevládních organizací
- otevřít k podpisu advokátům pro bono deklaraci
- spustit Pro bono centrum, které bude zprostředkovávat **pro bono** advokátní služby NNO a jejím klientům
- přednášku o pro bono na PF UK

- workshop pro advokáty o praktických právnických dovednostech
- publikovat několik příspěvků propagujících pro bono koncept mezi odbornou i laickou veřejností

Další informace o rozvoji pro bono advokacie najdete na www.probonocentrum.cz

Finanční podpora: Open Society Fund Praha v rámci programu Posilování role práva

Bezplatná právní pomoc neboli právní pomoc zajišťovaná státem

Projekt Bezplatná právní pomoc jako součást politického diskursu zahájený na přelomu roku 2006-2007 má napomoci vzniku systémového řešení a nové legislativní úpravy bezplatné právní pomoci (BPP).

PILA pro naplnění předpokladů systémového řešení – tj pozitivní vnímání potřebnosti takové úpravy ze strany státu, vnímání potřebnosti podobné investice ze strany státu, docílení shody zainteresovaných subjektů a dostatek informací všech zainteresovaných, zejména pak odborné veřejnosti – vytvořila adresář zainteresovaných subjektů a oslovila je speciálním dvouměsíčníkem Bulletin bezplatné právní pomoci. Bulletin s rozhovory se zainteresovanými subjekty, přehledy právních úprav v evropských státech a ekonomickou analýzou některých modelů, byly rozesílány přibližně 190 subjektům a komunikace s Ministerstvem spravedlnosti dala podnět ke vzniku pracovní skupiny, která se bude zabývat přípravou návrhu zákona o bezplatné právní pomoci. V rámci projektu byla rovněž zpracována ekonomická analýza návrhů systémů bezplatné právní pomoci.

V roce 2008 plánujeme:

- podílet se na vytvoření a práci pracovní skupiny MSP
- distribuovat poslední čísla Bulletinu
- vytvořit informační balíček pro zainteresované subjekty

Bližší informace na <http://www.pilaw.cz/index.php?cat=cz&art=bezplatna-pravni-pomoc/>
bezplatna-pravni-pomoc

Finanční podpora: Open Society Fund Praha v rámci programu Posilování role práva

S právníky o lidských právech

PILA podporuje otevřenou a kritickou diskusi mezi právníky nevládních organizací a dalších právních profesí. Přenášení praktických zkušeností neziskového sektoru k soudcům, advokátům, státním zástupcům a vyučujícím právnických fakult považujeme za velmi důležité. Přímý kontakt právníků NNO s jinými právními profesemi současně přispívá k vyšší kvalitě právní práce NNO a také k odbourávání některých vzájemných předsudků.

Seminář pro správní soudce

PILA spolupracovala na přípravě semináře o právní ochraně životního prostředí, který pro správní soudce pořádal NSS a Justiční akademie ve dnech 1. – 4. 10. 2007 v Kroměříži. Díky aktivitě PILY zde zazněly také názory právníků NNO, konkrétně JUDr. Ondřeje Tošnera, Mgr. Pavla Černého, Mgr. Ludka Šikoly a Mgr. Vítězslava Dohnala. PILA rovněž zajistila vystoupení prof. Ludwiga Krämera. PILA se rovněž podílela na organizačním zajištění kulatého stolu na téma posílení ochrany lidských práv obětí trestných činů v rámci rekonstrukce trestního řádu, který proběhl v prosinci 2007 na Ministerstvu spravedlnosti.

Bližší informace najdete na <http://www.pilaw.cz/index.php?cat=cz&art=konference/konference>

Společensky odpovědná výuka práva

České právní vzdělávání trpí dle našeho názoru přílišnou teoretičností a malým důrazem na propojování práva a etiky. Studenti si na fakultě neosvojí praktické právníkové dovednosti, studium se málo zaměřuje na využití práva k obecně prospěšným cílům. Výsledkem je mimo jiné nedostatek právníků schopných a ochotných věnovat se ochraně lidských práv. Navíc se budoucí soudci, státní zástupci a úředníci neučí, jak v souladu s moderními trendy posuzovat případy ochrany lidských práv a veřejných zájmů.

Podpora rozvoje právních klinik na PF UP v Olomouci

PILA se od července 2006 stala partnerem projektu „Rozvoj praktických forem výuky na PF UP“. Cílem projektu bylo rozšířit nabídku prakticky orientovaných forem výuky na právníké fakultě v Olomouci. Studenti mají díky projektu možnost vyzkoušet si nabyté vědomosti v praxi a ještě při studiu začnou rozvíjet specifické právníkové dovednosti (např. pohovor s klientem, výslechy svědků, právní argumentace, analýzy právních textů apod.) Projekt sestává ze 3 pilířů:

- ustavení a provoz 6 právních klinik (azylové právo, administrativně právní, ochrana lidských práv, studentská právní poradna, pomoc malému podnikání a neziskovému sektoru, informační technologie)
- zavedení nového povinného předmětu „Kurz právnických dovedností“
- rozšíření praktických forem výuky do povinných předmětů.

PILA se v rámci projektu podílí na programové přípravě všech aktivit, na celkové koordinaci projektu a na supervizi některých aktivit.

Bližší informace o projektu a jednotlivých aktivitách najdete na www.upol.cz/fakulty/pf/centrum-pro-klinicke-pravni-vzdelavani/

Finanční podpora: Evropský sociální fond (Operační program Rozvoj lidských zdrojů) a státní rozpočet ČR

Škola lidských práv

V září 2007 proběhl již devátý ročník týdenního intenzivního vzdělávacího projektu pro 20 studentů právnických fakult, vybraných takřka z padesátky přihlášených. Studenti se formou 12 interaktivních výukových bloků (cca 40 hodin výuky) seznámili s právními obory sice na fakultách vyučovanými, ale marginálně a formálně. Program se skládal z diskusí, simulovaných řízení, práce ve skupinách, analýz konkrétních případů a argumentačních cvičení, studenti si nacvičili např. pohovor s klientem, etc.

Studenti měli formou interaktivní výuky možnost aplikovat své dosavadní znalosti a získali nové z oblasti **public interest law**, v užším smyslu z oblastí týkajících se:

- environmentální problematiky – správní řízení a zapojení veřejnosti, společenská odpovědnost investorů, implementace evropských směrnic, case study ekologické poradny EPS
- lidskoprávních témat – práva duševně nemocných, domácí násilí, práva dětí a ústavní péče v ČR, práva obětí trestných činů
- dalších aktuálních právních otázek- korupce ve státní správě a samosprávě, porušování práv zaměstnanců obchodními řetězci, neohospodárné nakládání veřejným majetkem, uprchlíci v ČR a azylový zákon

Lektory ŠLP byli zkušení právníci z významných nevládních organizací. Studenti se tak přímo se seznámili se s činností mnoha nevládních organizací:

- EPS
- LLP
- MDAC
- Persefona
- Transparency International
- Nesehnutí
- občanské iniciativy za vyhlášení místního referenda v Ochozi u Brna.

Výukový program doplnily večerní diskuse s hosty:

- předsedou Nejvyššího správního soudu Josefem Baxou
- aktivistou hnutí Nesehnutí Milanem Štefancem
- zakladatelem sdružení Zákazníci české justice Davidem Kolajou.

Součástí ŠLP je 70 hodin dobrovolnické praxe v neziskovém sektoru. Do konce roku 2007 se zapojili všichni studenti a většina odpracovala zhruba třetinu této doby.

V roce 2008 plánujeme:

- třídní pokračování ŠLP v Olomouci v únoru 2008
- desátý ročník Školy lidských práv v září 2008

Bližší informace najdete na <http://www.pilaw.cz/index.php?cat=cz&art=slp>

Finanční podpora: Nakladatelství C.H.Beck, HVB Bank, Nadační fond Stránský, Nadace Partnerství a Nadace rozvoje občanské společnosti. Projekt byl rovněž podpořen grantem z Islandu, Lichtenštejnska a Norska v rámci Finančního mechanismu EHP a Norského finančního mechanismu prostřednictvím Nadace rozvoje občanské společnosti.

Workshopy pro vyučující právnických fakult

Projekt workshopů si klade za cíl obohatit vzdělávání na právnických fakultách o prakticky a interaktivně orientované metody a tím přispět ke zvýšení efektivity studia. Poskytuje vyučujícím inspiraci i praktické postupy, jak výuku svých předmětů inovovat.

Workshopy tematicky sestavené na základě seznamů problémů, které vyučující sami označili jako nejhorší, se věnovaly těmto okruhům:

- lektorské dovednosti – prezentační dovednosti, práce se skupinou, poskytování zpětné vazby, využití techniky, motivace studentů, řízení diskuse apod.
- metodická příprava efektivních vyučovacích bloků – stanovení cílů výuky, příprava struktury bloku, sylaby, metodické listy, zpětná vazba od lektorů apod.
- interaktivní metody vyučování a jejich efektivní využívání – řízená diskuse, simulace, hraní rolí, výukový rozhovor, případové studie apod.

V roce 2007 uspořádala PILA 2 workshopy, v únoru a listopadu, pro 20 resp. 15 účastníků. Lektory byli psychologové Milan Zacharovský a Jan Gruber, pedagožky Barbora Hložková a Markéta Slezáková a právník Vítězslav Dohnal.

Bližší informace najdete na <http://www.pilaw.cz/index.php?cat=cz&art=work/work>

Finanční podpora: Open Society Fund Praha